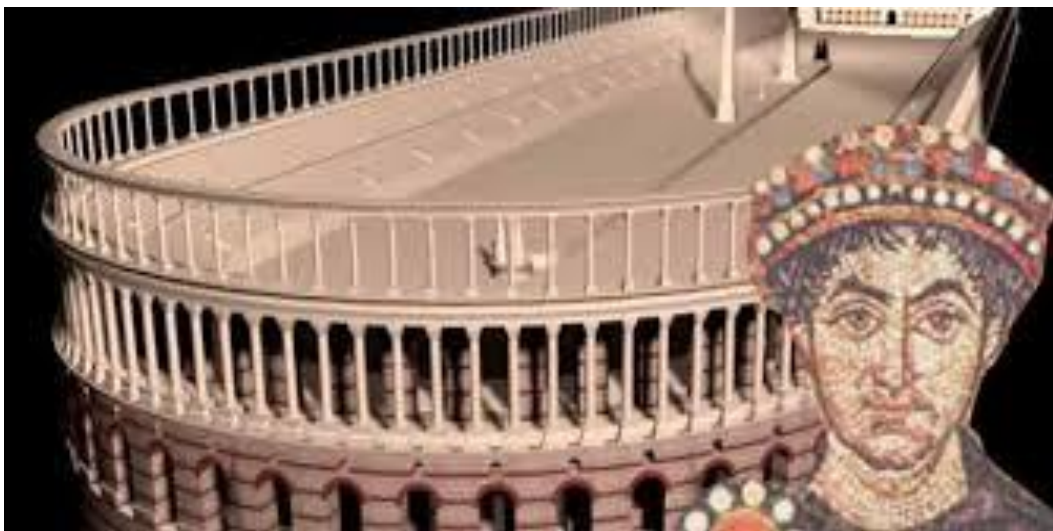

Μουσικό Σχολείο Τρικάλων- ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2015-2016

*«Ψηφιακές-εικονικές αναπαραστάσεις Βυζαντινής Κωνσταντινούπολης-
Βυζαντινού Πολιτισμού»*

Ο ΤΙΤΛΟΣ ΤΟΥ προαιρετικού εκπαιδευτικού ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΣ: *«Ψηφιακές-εικονικές αναπαραστάσεις Βυζαντινής Κωνσταντινούπολης-Βυζαντινού Πολιτισμού»*, το οποίο ΕΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΣΤΗ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ των Πολιτιστικών Θεμάτων, παραπέμπει ευθέως στο μάθημα της Ιστορίας στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο και, δη, της τοπικής της διάστασης. Παράλληλα, διαγράφοντας την ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ και τα ΥΠΟΘΕΜΑΤΑ του εκπαιδευτικού μας προγράμματος, δηλαδή το ΠΟΙΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ-ΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΑΜΕ γνωστικά, επιστημονικά, παιδαγωγικά και βιωματικά, καταθέτουμε τις ακόλουθες σκέψεις:

Με αφορμή τη σχέση των νέων τεχνολογιών με τις επιστήμες της Ιστορίας και της Αρχαιολογίας, τις μουσειακές αναπαραστάσεις αρχαιοτήτων των Σύγχρονων Μουσείων και το πλούσιο εκπαιδευτικό υλικό που υπάρχει στο Διαδίκτυο, προσεγγίσαμε τους δρόμους της αρχαιολογίας και περπατήσαμε στα μονοπάτια της Βυζαντινής Ιστορίας με πυξίδα την έρευνα –ειδικότερα την βιβλιογραφική έρευνα και αποδελτίωση πληροφοριών, την ψηφιοποίηση πολιτισμικών τεκμηρίων και πολιτιστικών πόρων, την διερεύνηση ηλεκτρονικών πηγών στο διαδίκτυο,- με τελικό μας σκοπό τη συλλογή επιστημονικών στοιχείων και την ολοκληρωμένη πραγμάτευση και σύνθεση του θέματός μας.

ΒΑΛΑΜΕ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ που συνοπτικά αναφέροντας τους πιο σημαντικούς καταλήγουμε στο ότι εμπνεόμενοι από εικόνες και σχετικά κείμενα και διαπνεόμενοι από δημιουργική ορμή και ερευνητική διάθεση, οι μαθητές και οι μαθήτριάς μας διατύπωσαν τις σκέψεις, τις απόψεις, τις αντιλήψεις τους για τις επιστήμες της Αρχαιολογίας και της Ιστορίας, την αξία του ανθρώπινου πολιτισμού, εκτιμώντας τη σημασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και εκφράζοντας παράλληλα τα συναισθήματά τους για το αγαθό της ιστορικής μελέτης και της ιστορικής αυτοσυνειδησίας...

Ως προς τη ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ και τις ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ κατά τη διάρκεια του προγράμματος (Σχολικό έτος 2015-16), με κριτική αφόρμηση ψηφιοποιημένο ιστορικό υλικό που υπάρχει δημοσιευμένο στο Διαδίκτυο, απλώσαμε τη δημιουργική σκέψη και τη φαντασία μας στον καμβά της στέρεης γνώσης για να εκφράσουμε, ως κατακλείδα, την ειλικρινή μας ευαρέσκεια για το πρωτότυπο και ενδιαφέρον φωτογραφικό και ψηφιοποιημένο εκπαιδευτικό υλικό που συνέλεξε και μελέτησε η πολιτιστική μας ομάδα. Αποτελεί, πραγματικά, σε μορφή παρουσίασης μια ελκυστική περιήγηση στον τόπο και το χρόνο του μεγάλου πολιτειακού και πολιτισμικού θησαυρού του Μεσογειακού κόσμου: του Βυζαντίου. Παράλληλα, η στέρεα δόμηση και η ορθολογική κατάταξη του υλικού μας, αξιοποιώντας δημιουργικά μια ποικιλία πηγών, άμεσων και έμμεσων, προσφέρει παντοειδή κίνητρα και εναύσματα για εναλλακτικές ιστορικές αφηγήσεις νου και καρδιάς καθώς και αρχαιολογικούς περιπάτους ή ιστορικές περιηγήσεις: μέσα από ένα παλίμψηστο εικόνων, φωτογραφιών, αναπαραστάσεων, σχημάτων, γραπτών πηγών, κειμένων και αρχαιολογικού υλικού αναδύεται η πολύτιμη εμπειρία των παλιών ανθρώπων, η καθημερινή ζωή και η μετουσιωμένη, σε εσωτερικό πλούτο, γνώση. (Ψηφιακά-Εικονικά Μουσεία). Βλ. Την ηλεκτρονική τοποθεσία της παρουσίασης: www.trikalaola.gr > Διάφορα > Απόψεις , dakekavalas.blogspot.com/2015/12/blog-post_263.html , dictyo.gr/.../29753-keimena-mathiton-trion-tou-mousikoy-sxoleiou-trika... , www.ipaideia.gr/keimena-mathiton-trion-tou-mousikou-sxoleiou-trikal..., <http://gym-mous-trikal.tri.sch.gr/> , <http://gym-mous-trikal.tri.sch.gr/?p=1584> , <http://gym-mous-trikal.tri.sch.gr/?cat=20> Οι μαθητές/τριες του Μουσικού Σχολείου Τρικάλων δημιουργούν κείμενα...Εκπαιδευτικά προγράμματα).- Βλ. επίσης τους παρακάτω σχετικούς συνδέσμους στο calameo:

<http://en.calameo.com/books/004625396b798e7c3131b>

<http://en.calameo.com/books/004625396197c3f863847>

<http://en.calameo.com/books/004625396ac3c18fc2a95>

όπου εμπεριέχονται ενδεικτικά αποσπάσματα από κείμενα των μαθητών/τριών μας τα οποία δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο της παραγωγής λόγου, ως βασικού πεδίου του καινοτόμου πολιτιστικού μας προγράμματος.

Τα ΠΕΔΙΑ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ανιχνεύονται στα ακόλουθα γνωστικά αντικείμενα του αναλυτικού και ωρολογίου σχολικού προγράμματος: ΙΣΤΟΡΙΑ-ΤΟΠΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ,

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ-ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΕΚΦΡΑΣΗ-ΕΚΘΕΣΗ & ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΤΠΕ.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ, Η ΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2015-16 εκτάθηκε σε 20- 25 ΔΙΩΡΑ και για το ζήτημα αυτό παραθέτουμε τον παρακάτω πίνακα-καταγραφή φάσεων εργασίας:

Η χρονική εξέλιξη του προγράμματος (διερεύνηση θέματος, επεξεργασία, υλοποίηση δράσεων, επισκέψεων, παρουσίαση κλπ):

Διερεύνηση θέματος: βιβλιογραφική έρευνα και αποδελτίωση πληροφοριών, φωτογράφιση, ψηφιοποίηση πολιτισμικών τεκμηρίων, διερεύνηση ηλεκτρονικών πηγών στο διαδίκτυο,- με τελικό μας σκοπό τη συλλογή επιστημονικών στοιχείων και την ολοκληρωμένη πραγμάτευση και σύνθεση του θέματός μας.

Επεξεργασία: Εμπνεόμενοι από εικόνες και σχετικά κείμενα και διαπνεόμενοι από δημιουργική ορμή και ερευνητική διάθεση, οι μαθητές και οι μαθήτριές μας διατυπώνουν τις σκέψεις, τις απόψεις, τις αντιλήψεις τους για τις επιστήμες της Αρχαιολογίας, της Ιστορίας και τα πολιτισμικά εκθέματα των ψηφιακών μουσείων, εκτιμώντας τη σημασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και εκφράζοντας παράλληλα τα συναισθήματά τους για το αγαθό της ιστορικής αυτοσυνειδησίας.

Επεξεργασία-Παραγωγή πρωτότυπου έργου εκ μέρους των μαθητών: Δημιουργία κειμένων: οι μαθητές/τριες καταγράφουν ως πρωταγωνιστές, σε κείμενα, την εμπειρία τους από την επαφή-διάδραση με το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος.

Επεξεργασία : Με αφορμή τη σχέση των νέων τεχνολογιών με τις επιστήμες της Ιστορίας και της Αρχαιολογίας, τις μουσειακές αναπαραστάσεις αρχαιοτήτων των Σύγχρονων Μουσείων και το πλούσιο εκπαιδευτικό υλικό που υπάρχει στο Διαδίκτυο, προσεγγίσαμε τους δρόμους της αρχαιολογίας και περπατήσαμε στα μονοπάτια της Βυζαντινής Ιστορίας με πυξίδα και με τελικό μας σκοπό τη συλλογή επιστημονικών στοιχείων και την ολοκληρωμένη πραγμάτευση και σύνθεση του θέματός μας.

Παρουσίαση: το πολιτιστικό εκπαιδευτικό μας πρόγραμμα παρουσιάζεται σε μορφή power point στο σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας και η σχετική μας παρουσίαση αναρτάται στην ιστοσελίδα του σχολείου καθώς και σε άλλες εκπαιδευτικές και ειδησεογραφικές ιστοσελίδες και ιστολόγια, εθνικής και τοπικής εμβέλειας.

Οι υπεύθυνες καθηγήτριες- συντονίστριες του εκπαιδευτικού προγράμματος:

**ΗΛΙΑΔΗ ΑΜΑΛΙΑ & ΑΓΝΑΝΤΗ ΜΑΡΙΑ Φιλόλογοι, ΣΥΡΡΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ
Γαλλικών**

ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Πολιτισμού« Γραφιστικές ψηφιακές αναπαραστάσεις Βυζαντινής Κωνσταντινούπολης».

«Ό,τι σπείρεις, θα θερίσεις»

Στο αναλυτικό πρόγραμμα των σχολείων ως προαιρετική παιδαγωγική δραστηριότητα προβλέπεται η διεξαγωγή πολιτιστικών προγραμμάτων από τους εκπαιδευτικούς. Στο πλαίσιο αυτό επιτρέπεται η οργάνωση και η υλοποίηση δραστηριοτήτων, που σε απόκλιση από τον κλασικό – συμβατικό τρόπο διδασκαλίας, κατά τον οποίο αντιστοιχεί κάθε φορά ένας διδάσκων σε ένα τμήμα για συγκεκριμένο μάθημα, προσφέρεται η δυνατότητα για συνεργασία περισσότερων διδασκόντων διαφόρων ειδικοτήτων. Σε τούτο ακριβώς το πλαίσιο, μη μένοντας σε καλές προθέσεις και αξιοποιώντας τη δυνατότητα που προσφέρει η διαθεματικότητα στην εκπαιδευτική διαδικασία, τρεις συνεργαζόμενες καθηγήτριες με συναδελφική ενσυναίσθηση, η κυρία Αμαλία Ηλιάδη, φιλόλογος, η κυρία Ευαγγελία Σύρρου, καθηγήτρια Γαλλικών και η γράφουσα, κυρία Μαρία Αγναντή, φιλόλογος, αναλάβαμε το πολιτιστικό πρόγραμμα με τίτλο « Γραφιστικές ψηφιακές αναπαραστάσεις Βυζαντινής Κωνσταντινούπολης».

Θέσαμε παιδαγωγικούς στόχους, που συνοπτικά και αναφέροντας τους πιο σημαντικούς καταλήγουμε στο ότι εμπνεόμενοι από εικόνες και σχετικά κείμενα και διαπνεόμενοι από δημιουργική ορμή και ερευνητική διάθεση, οι μαθητές και οι μαθήτριές μας διατύπωσαν τις σκέψεις, τις απόψεις, τις αντιλήψεις τους για τις επιστήμες της Αρχαιολογίας και της Ιστορίας, την αξία του ανθρώπινου πολιτισμού, εκτιμώντας τη σημασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και εκφράζοντας παράλληλα τα συναισθήματά τους για το αγαθό της ιστορικής μελέτης και της ιστορικής αυτοσυνειδησίας...

«Ό,τι σπείρεις, θα θερίσεις» λέει ο λαός για να υπενθυμίσει πως οι σημερινές μας πράξεις θα έχουν αντίκτυπο και συνέπειες στο μέλλον. Η λαϊκή παροιμία προέρχεται από την Επιστολή του Αποστόλου Παύλου προς τους Γαλάτες (6:7): ὁ γὰρ ἐὰν σπείρῃ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θερίσει», δηλαδή «θα θερίσει ο άνθρωπος εκείνο, που θα έχει σπείρει».

Έτσι κι εμείς σπείραμε, λοιπόν, μια σκέψη και δρέψαμε μια συνεργασία νοηματοδοτώντας το παρελθόν της ελληνικής γλώσσας, ώστε να γίνει αντιληπτό το παρόν της και να διαφυλαχτεί το μέλλον της. Με πυξίδα τη σκέψη ότι στα βιβλία «Αρχαία Γλώσσα» στο Γυμνάσιο προσφέρονται για διδασκαλία συγκεκριμένα κείμενα αρχαίας ελληνικής γλώσσας με βάση την αττική διάλεκτο, μέσα από κείμενα της κλασικής εποχής και μεταγενέστερα, που ακολουθούν όμως την εξέλιξη της αττικής στην ελληνιστική και τη βυζαντινή εποχή, αναθέσαμε σε μαθητές να εκπονήσουν εργασία. Ο τίτλος της εν λόγω εργασίας, στην οποία οι μικροί μαθητές ανταποκρίθηκαν ξεπερνώντας κάθε προσδοκία μας, ήταν ο εξής:

« Είσαι κάτοικος-πολίτης της Βυζαντινής Κωνσταντινούπολης. Με αφορμή μια θρησκευτική λειτουργία- σύναξη, έχει επισκεφτεί το χώρο όπου βρίσκεσαι (Αγία Σοφία, Ιππόδρομος, Ιερό Παλάτιο, Πλατεία Αυγουσταίου, Μέση Οδός) ένας επιφανής ιεράρχης και εκφωνεί δημόσια το λόγο του, όπως συνηθίζεται σ' αυτές τις περιπτώσεις. Μια ομάδα φίλων στο τέλος της εκδήλωσης-τελετής ανταλλάσσετε απόψεις και εκφράζετε τις εντυπώσεις σας από το περιεχόμενο του λόγου και την εικόνα-ατμόσφαιρα που σας δημιούργησε ο αντίστοιχος χώρος της Πόλης. Καταγράψτε αυτή τη φανταστική εμπειρία σε ένα κείμενο που θα δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα του σχολείου σας».

Σταθερή επιδίωξή μας παρέμεινε αφενός η συνεχής σύνδεση της αρχαίας με τη νέα ελληνική γλώσσα σε όλα τα πεδία (λεξιλογίου, μορφολογίας και συντακτικών δομών), ώστε να συνειδητοποιήσουν σταδιακά οι μαθητές ότι η νέα ελληνική έχει τις ρίζες της στην αρχαία και αποτελεί συνέχεια και εξέλιξή της, αποκτώντας έτσι βαθύτερη γνώση της γλώσσας και διευρύνοντας τον πνευματικό τους ορίζοντα. Αφετέρου, επιδιώξαμε να προσομοιώσουμε ιστορικές καταστάσεις μεταφέροντας νοερά τους μαθητές σε κάποιο από τα εμβληματικότερα μνημεία του βυζαντινού πολιτισμού, εμπλουτίζοντάς τους με εικόνες από ψηφιακές αναπαραστάσεις αυτών των μνημείων.

Παράλληλα και με αφορμή τη σχέση των νέων τεχνολογιών με τις επιστήμες της Ιστορίας και της Αρχαιολογίας, τις μουσειακές-ψηφιακές αναπαραστάσεις αρχαιοτήτων των Σύγχρονων Μουσείων και το πλούσιο εκπαιδευτικό υλικό που υπάρχει στο Διαδίκτυο, προσεγγίσαμε τους δρόμους της αρχαιολογίας και περπατήσαμε στα μονοπάτια της Βυζαντινής Ιστορίας με πυξίδα και με τελικό μας σκοπό τη συλλογή επιστημονικών στοιχείων για την ολοκληρωμένη πραγμάτευση και σύνθεση του θέματός μας. Με τον διαθεματικό αυτό τρόπο, η επεξεργασία και η παραγωγή πρωτότυπου έργου εκ μέρους των μαθητών/τριών μας, δηλαδή η δημιουργία κειμένων όπου οι μαθητές/τριες καταγράφουν ως πρωταγωνιστές, σε κείμενα, την εμπειρία τους από την επαφή τους-διάδραση με το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος αποτελούν τα αδιάψευστα, ποιοτικά κριτήρια της νοερής, πνευματικής και πολιτισμικής, επικοινωνίας τους με την ουσία του «Ένδοξού μας Βυζαντινισμού», κατά την αμίμητη, ποιητική διατύπωση του Κ. Π. Καβάφη.

Το πρόγραμμα ακολουθεί την πορεία του λειτουργώντας σαν ρόπτρο νου και ψυχής που μας υπενθυμίζει ότι το σύγχρονο σχολείο πρέπει να ανοίγει τις πόρτες του σε τέτοιες πρωτοβουλίες, επινοώντας τρόπους διδασκαλίας τέτοιους, ώστε οι μαθητές να ανακαλύπτουν τρόπους έκφρασης και αποφόρτισης, με στόχο να γίνονται όχι μόνο καλοί μαθητές, αλλά και καλοί συμμαθητές, γλιτώνοντας από βαθμοθηρία, φορμαρισμένες αντιλήψεις και παγιωμένους και προκατασκευασμένους τρόπους μάθησης.

Αποτελεί κοινή διαπίστωση ότι το παραδοσιακά συντηρητικό σχολικό ωρολόγιο πρόγραμμα μπορεί να εμποδίσει την ψυχή του μαθητή να απολαύσει το άρωμα και τη διαδικασία της γνώσης. Αιτία της διαπίστωσης αυτής αποτελεί τόσο η εκάστοτε γραφειοκρατική «λογική», όσο και η ανυπαρξία οράματος από πολλούς εκπαιδευτικούς, οι οποίοι επιδίδονται τις περισσότερες φορές στο πυρετώδες κυνηγητό ολοκλήρωσης της διδακτέας ύλης. Καθίστανται έτσι δύστοκοι δημόσιοι υπάλληλοι αδικώντας και τους ίδιους και τους μαθητές

τους, καθώς το χειρότερο σε τούτη την περίπτωση δεν είναι τόσο η ανυπαρξία εκπαιδευτικών φιλοδοξιών, όσο η δημιουργία χαμηλών εκπαιδευτικών φιλοδοξιών!

Μέσα από τη διαδικασία της εκπόνησης του προγράμματος προσφέρεται στους μαθητές η δυνατότητα να ερευνήσουν, να εκφραστούν, να ανταλλάξουν απόψεις, να εξοικειωθούν με άλλες μεθόδους δουλειάς που δεν είναι πάντα εφικτές μέσα στη σχολική τάξη, χωρίς επ' ουδενί να παρεμποδίζεται η δημιουργική τους διάθεση. Όταν, εξάλλου, προσφέρεται στους μαθητές η δυνατότητα επιλογής, όταν δεν πρόκειται για μάθημα που θα εξεταστεί γραπτώς, όλοι εργάζονται αγωγγύστως, φιλτράρουν τη γνώση μετατρέποντάς τη σε μεταγνώση και ανταποκρίνονται στα σχετικά ερεθίσματα. Ας αφήνουμε, λοιπόν, αυτά τα ανοιχτά παιδαγωγικά περιβάλλοντα και τα δημιουργικά στοιχεία που απορρέουν από αυτά, να μας κατευθύνουν στο έργο μας, εμπιστευόμενοι τον ενθουσιασμό, τη δημιουργικότητα και την εφευρετικότητα των μαθητών μας. Άλλωστε, στην εποχή της πληθώρας των διαδικτυακών πληροφοριών οι μαθητές υπό την καθοδήγησή μας παύουν να λειτουργούν σαν άκριτοι καταναλωτές πληροφοριών από το διαδίκτυο.

Αξίζει να τονιστεί τέλος, ότι η πρωτοβουλία μας για ανάληψη τούτου του πολιτιστικού προγράμματος δεν αποτελεί, όπως δυστυχώς συχνά συμβαίνει, άλλοθι για πραγματοποίηση πολυήμερης εκδρομής ούτε βασίζεται –καθώς ουδείς λόγος συντρέχει- στην τυπική ανάγκη κάλυψης διδακτικού ωραρίου, αλλά αποκλειστικά στη διάθεσή μας για ανιδιοτελή προσφορά στο έργο του Σχολείου μας και στον επαναπροσδιορισμό του ρόλου του!

Μαρία Αγγαντή, φιλόλογος

« Είσαι κάτοικος-πολίτης της Βυζαντινής Κωνσταντινούπολης. Με αφορμή μια θρησκευτική λειτουργία- σύναξη, έχει επισκεφτεί το χώρο όπου βρίσκεσαι (Αγία Σοφία, Ιππόδρομος, Ιερό Παλάτιο, Πλατεία Αυγουσταίου, Μέση Οδός) ένας επιφανής ιεράρχης και εκφωνεί δημόσια το λόγο του, όπως συνηθίζεται σ' αυτές τις περιπτώσεις. Μια ομάδα φίλων στο τέλος της εκδήλωσης-τελετής ανταλλάσσετε απόψεις και εκφράζετε τις εντυπώσεις σας από το περιεχόμενο του λόγου και την εικόνα-ατμόσφαιρα που σας δημιούργησε ο αντίστοιχος χώρος της Πόλης. Καταγράψτε αυτή τη φανταστική εμπειρία σε ένα κείμενο που θα δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα του σχολείου σας».

«Ιερό ή Μέγα Παλάτιον»

« Η Στάση του Νίκα άφησε την Κωνσταντινούπολη διαμελισμένη και διχασμένη .Στο πλαίσιο της προσπάθειας του Ιουστινιανού για ομόνοια και επανένωση των κατοίκων, ο αυτοκράτωρ καλεί τους κατοίκους στο Μέγα Παλάτιον ,να ακούσουν το λόγο ενός επιφανούς ιεράρχη με θέμα την αξία της ειρήνης.

Το Ιερό Παλάτιον ,με υπέροχη θέα στη θάλασσα του Μαρμαρά ,ήταν τα ανάκτορα των βυζαντινών αυτοκρατόρων .Δεν ήταν ένα κτήριο ,αλλά ένα συγκρότημα οικοδομημάτων που αποτελούνται από μεγάλες αίθουσες για συμπόσια και επίσημες δεξιώσεις, βιβλιοθήκες,

εκκλησίες, στρατώνες, λουτρά, αυλές και κήπους ,καθώς και τη λεγόμενη αίθουσα της Πορφύρας ,στην οποία γεννιόταν τα παιδιά των εν ενεργεία αυτοκρατόρων .Ο αρχικός πυρήνας του ανακτόρου ,το παλάτι της Δάφνης, ανήκε στο οικοδομικό πρόγραμμα του Μεγάλου Κωνσταντίνου στα πλαίσια της ίδρυσης της Κωνσταντινούπολης.

Με αφορμή αυτή την εκδήλωση βρέθηκα κι εγώ με την τριμελή παρέα μου σε μία επιβλητική και κατάμεστη από κόσμο αίθουσα στην αυτοκρατορική αυλή. Στο βήμα ανεβαίνει ο σεβάσμιος ιεράρχης και αρχίζει να εκφωνεί το λόγο του.

<<Λαέ του Κυρίου Ευλογημένε, αγαπητά πνευματικά μου τέκνα >>.Τα λόγια του δημιούργησαν μια γαλήνια κι συνάμα αρμονική ατμόσφαιρα. Η ομιλία του -χείμαρρος- υμνούσε την ειρήνη και συγκεκριμένα αυτή την χρονική στιγμή. Το απόφθεγμα ήταν πως η αγάπη και η ειρήνη είναι αιώνιες αξίες και πως ο πόλεμος είναι πράγμα πολύ τρομερό...και τελείωνε, κάπως έτσι <<Αφού είδαμε την φρίκη του πολέμου θα παρακαλούσαμε τον Θεό να μην το ξαναδούμε>>.

Πραγματικά ενυπωσιακός ο λόγος του από την πρώτη ως την τελευταία λέξη. Εγώ και η παρέα μου ρουφούσαμε τα λόγια του όπως η μέλισσα το νέκταρ των λουλουδιών και αφού καταχειροκροτήσαμε τον σεβάσμιο ιεράρχη πήραμε το δρόμο του γυρισμού προβληματισμένοι και σύμφωνοι με τις απόψεις του εκπροσώπου του Θεού. <<Αμήν >> βγήκε αυθόρμητα από τα χείλη μας, να μην ξαναζήσουμε τέτοιες άσχημες στιγμές στη Βασιλεύουσα...»

Τσιαντούλα Παναγιώτα, μαθήτρια β΄γυμνασίου Μουσικού Σχολείου Τρικάλων

Η ομιλία του Ιωάννη Χρυσόστομου στην Αγία Σοφία

«Βγαίνοντας από την ομιλία του Ιωάννη Χρυσόστομου στην Αγία Σοφία ήμασταν ενθουσιασμένοι από την ταυτοχρόνως παραστατική και διδακτικού περιεχομένου ομιλία του. Αυτό που όμως μας συγκλόνισε ήταν ο συνδυασμός ενός τόσο σοφού ανθρώπου σε ένα τόσο επιβλητικό και αξιοθαύμαστο μέρος.

Ο λόγος του μας έκανε να συλλογιστούμε την συμπεριφορά μας απέναντι στους συνανθρώπους μας και να προβληματιστούμε για τον τρόπο που, αρκετές φορές, η επιθυμία πολλών ανθρώπων για τον πλούτο και η ανάγκη τους για υλικά αγαθά κυριαρχεί, κάνοντάς τους να παραμελούν τους συνανθρώπους τους και να χάνουν την αξιοπρέπειά τους. Αυτό που μας έμεινε κυρίως από τον λόγο του ήταν ο τρόπος που απέδωσε τη σημασία της ελεημοσύνης και μας υπενθύμισε ότι είναι η βασίλισσα των αρετών.

Μας εντυπωσίασε όμως περισσότερο η δομή και ο πλούτος του ναού. Συγκεκριμένα, το κτίριο με σχήμα περίπου σαν κύβος, περιβαλλόταν εξωτερικά από μια υπαίθρια, μαρμαρόστρωτη, περιστυλή αυλή στο μέσον της οποίας ήταν η κομψή φιάλη, η μαρμάρινη κρήνη που έφερε μια επιγραφή που μας προβλημάτισε: <<ΝΙΨΟΝ ΑΝΟΜΗΜΑΤΑ ΜΗ ΜΟΝΑΝ ΟΨΙΝ>>. Η είσοδος στον κυρίως ναό, ήταν τριπλή εκατέρωθεν του έσω νάρθηκα. Καθώς μπήκαμε στο κύριο μέρος του ναού, το πρώτο πράγμα που μας εξέπληξε, ήταν η αρμονία του φωτός και της αρχιτεκτονικής. Επιπλέον, πάνω από εκατό παράθυρα κοσμούσαν τον ναό και έδιναν την εικόνα της ανακρέμασης του θόλου από τον ουρανό. Οι δε ακτίνες του ήλιου που εισέρχονταν στον χώρο, έδιναν την εντύπωση ότι άγονται από τον ουρανό. Όσο αφορά την αρχιτεκτονική του, εκπροσωπεί το νέο ρυθμό βασιλική-μετά τρούλου. Ονομάστηκε έτσι, καθώς συνδυάζει τον κατά μήκος άξονα των βασιλικών, μακρόστενων κτιρίων στη Ρώμη, με τον καθ' ύψος άξονα των περίκεντρων κτιρίων. Ακόμη, ένα άλλο σημείο που μας κίνησε το ενδιαφέρον, ήταν ο εξαιρετικού κάλλους τρούλος που μοιάζει να άγεται από τον ουρανό.

Τέλος, τα συναισθήματά μας για τη σημερινή παρουσίαση, ήταν απερίγραπτα. Συγκεκριμένα ο συνδυασμός ενός τόσο αξιοθαύμαστου λόγου με έναν τόσο συγκλονιστικό ναό, ήταν η καλύτερη σύσταση για μία αξέχαστη εμπειρία».

Φώτης Αθάνατος

Παναγιώτης Αρέστης

Μαρία Καλαμαρά

Γιάννης Καραγεώργος

Μαθητές & μαθήτριες β΄ γυμνασίου Μουσικού Σχολείου Τρικάλων

«Η σημερινή ημέρα για μας τους Κων/ πολίτες είναι ξεχωριστή και ιδιαίτερη. Αφενός γιορτάζουμε τον Άγιο Κωνσταντίνο, ιδρυτή της πόλης, αφετέρου η Πόλη αποτελεί πόλο έλξης σημαντικών προσωπικοτήτων της ορθοδοξίας. Από νωρίς το πρωί οι πιστοί συνέρρεαν στον μεγαλόπρεπο ναό της Αγίας σοφίας, από κάθε σημείο της βασιλεύουσας . Με

ευλάβεια και κατάνυξη παρακολουθούσαμε την καθιερωμένη θεία λειτουργία, όταν μετά την ανάγνωση του Ευαγγελίου, από την θέση του άμβωνα τον λόγο πήρε ο « Παναγιώτατος» πατριάρχης Χρυσόστομος ο Γ΄, ο οποίος, όπως καταμαρτυρεί και το όνομά του διακρινόταν για την ευφράδεια λόγου, τη μελιστάλαχτη γλώσσα του και το βάθος των νοημάτων του. Με αφορμή τη διαιώνιση των αδικιών και ανισοτήτων μεταξύ των ανθρώπων, την εκμετάλλευση ανθρώπων από άλλους ανθρώπους και γενικότερα την απανθρωπιά που κυριαρχεί στις μέρες μας, κατηγόρησε την άρχουσα τάξη ότι ευθύνεται για την υπάρχουσα κατάσταση, αφού, αντί να κηρύττει και να εφαρμόζει τον λόγο του Θεού «περί ισότητας», διακινεί ιδέες και αντιλήψεις περί ανωτερότητας κάποιων ανθρώπων και ομάδων έναντι των υπολοίπων. Στηλίτευσε με τον πλέον δηκτικό τρόπο την όλη στάση διότι έτσι διαιωνίζεται μια απαράδεκτη συμπεριφορά εκ μέρους των δυνατών ενώ λειτουργεί αποτρεπτικά στους αδυνάτους για να μην διεκδικήσουν ένα μέλλον ανθρωπινότερο.

Μάλιστα σε κάποια αποστροφή του λόγου του χαρακτήρισε την όλη κατάσταση ως κατάντια και έκπτωση του ανθρώπινου γένους σε ζωώδεις παρορμήσεις. Επειδή όμως, ο άνθρωπος είναι ζώο λογικό, θα πρέπει αυτοσκοπός του να είναι ο συνάνθρωπος και πως όλες μας οι προσπάθειες θα πρέπει να συγκλίνουν προς αυτή την κατεύθυνση. Εξάλλου ένα από τα στοιχεία, που διαφοροποιούν τον άνθρωπο από τα υπόλοιπα όντα είναι ο ηθικός κώδικας, που μιλά για δικαιοσύνη, ελευθερία, ισότητα, φιλαλληλία και αλληλεγγύη για τον συνάνθρωπό μας. Δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να θεοποιήσουμε την ύλη που είναι έργο του διαβόλου, αλλά αντίθετα να θεωρήσουμε ως το πιο πολύτιμο που υπάρχει σ' αυτό τον κόσμο, τον άνθρωπο.

Τελειώνοντας το κήρυγμά του, το κεφάλι του κατακλύσθηκε από ένα θεικό φωτοστέφανο, σημείο του θεικού ρόλου του Χρυσοστόμου. Είχαμε την εντύπωση πως ολόκληρη η Αγία σοφία ακτινοβολούσε από θεική αγάπη και στοργή, η οποία με ένα μαγικό τρόπο μεταβιβάζονταν στις ψυχές των πιστών. Εγώ και οι φίλοι μου μετά το πέρας της θείας λειτουργίας, μαγεμένοι από τα λόγια αληθείας του μελιρρύτη νιώσαμε μια υπέροχη γαλήνη και ηρεμία, αποτέλεσμα της σημερινής μας κοινωνίας. Μάλιστα σχολιάζοντας τον λόγο του, όλοι με μια φωνή είπαμε πως τα λόγια του ήταν θεόσταλτα, τα οποία εκφράζουν την αγωνία του Θεού για τον άσχημο δρόμο της ανθρωπότητας.

Συνοψίζοντας, θα 'θελα να ευχηθώ σ' όλους τους ανθρώπους να βιώσουν κάτι αντίστοιχο μ' αυτό που βίωσα εγώ σήμερα στη βασιλεύουσα της Ρωμιοσύνης».

Γεωργία Σχορετσιανίτη, μαθήτρια της β΄τάξης του Μουσικού Γυμνασίου Τρικάλων.

«Πολλά είναι τα πράγματα που έχω ακούσει και έχω δει τα οποία θέλω να μείνουν άσβηστα στη μνήμη μου. Ένα από αυτά είναι και η σημερινή μου επίσκεψη στον υπέρλαμπρο Ναό της

Αγίας Σοφίας του Θεού στην γραφική Κωνσταντινούπολη. Την μεγαλύτερη και λαμπρότερη Ορθόδοξη Χριστιανική Εκκλησία. Ανεκτίμητο διαμάντι για τους Χριστιανούς!

Αξιότατοι οι αρχιτέκτονες του ναού, Ανθέμιος και Ισίδωρος, που με τόση σκέψη και ευφυΐα έφτιαξαν αυτόν τον τεράστιο ναό, που με τα μέσα και τις παροχές του ακούγεται πραγματικά θαυμαστό γεγονός. Ο άνθρωπος ξεπέρασε τον εαυτό του! Πραγματικά, αυτή η λεπτομέρεια στις αγιογραφίες με τα πιο κατάλληλα χρώματα σε συνδυασμό με τον ειδικό φωτισμό αποτέλεσε ένα εξαιρετικό θέαμα!

Ύστερα, αυτό το συνταίριασμα του χώρου και του λόγου του αγαπημένου μας δασκάλου Ιωάννη Χρυσοστόμου θαρρώ πως ήταν ο καλύτερος συνδυασμός. Ο συναισθηματικός αυτός λόγος αυτού του ανθρώπου θα μπορούσε να ζεστάνει και την πιο παγωμένη καρδιά, δάκρυα να τρέξουν σε πρόσωπα που είναι παραμορφωμένα πλέον από την κακία ...Μίλησε για τον συνάνθρωπο, για την αρετή και την ελεημοσύνη. Με έκανε να δω με άλλη οπτική γωνία τον κόσμο γύρω μου. Με τα μάτια της καρδιάς. Με άλλα λόγια, με μια διαφορετική οπτική γωνία.

Η τόσο καταλυτική ατμόσφαιρα του ναού και ο λόγος του μεγάλου μας δασκάλου ταίριαζαν υπέροχα. Έλεγε ότι η ελεημοσύνη είναι η βασίλισσα των αρετών . Πιο συγκεκριμένα προανέφερε ότι τα ζώα που δεν έχουν νου μοιράζονται τα πάντα. Ενώ οι άνθρωποι που μοιράζονται τόσα πολλά πράγματα, όπως τον ήλιο, τη σελήνη, τον ουρανό, τ' αστέρια, τη θάλασσα και τη γη ... τη ζωή και το θάνατο ... την υγεία και την αρρώστια, πώς είναι δυνατόν να είναι τόσο πλεονέκτες και φιλοχρήματοι, εφ' όσον όλα αυτά είναι ματαιόδοξα...

Επιπλέον, ανέφερε ότι στο τέλος αφού έχουμε όλοι αυτά τα κοινά, έχουμε κοινή μοίρα. Όπως είναι γνωστό όλες οι απολαύσεις θα μείνουν στη γη, ενώ η δική μας ψυχή θα οδηγηθεί στη λογοδοσία. Οπότε ας δείξουμε ελεημοσύνη και ας μην αρκούμαστε στα υλικά αγαθά και στις γήινες απολαύσεις ... γιατί όλα αυτά είναι προσωρινά, στιγμιαία.

Τέλος, αυτό που ήθελε να μας περάσει με το λόγο του είναι ότι αν δείχνουμε ελεημοσύνη, ο Θεός θα μας συγχωρέσει και ας έχουμε διαπράξει, σε αυτή τη ζωή, μύρια κακά και αμαρτίες και παραπτώματα.

Όλα αυτά τα λόγια σίγουρα θα μείνουν για πάντα χαραγμένα στο μυαλό και στην καρδιά μου, θα προσπαθήσω να τα κάνω πράξη και να γίνω ένας καλύτερος άνθρωπος, έχοντας για ζωντανό παράδειγμα τον Ιωάννη Χρυσόστομο, για μένα και τους συνανθρώπους μου».

Τσιακμάκη Σοφία, μαθήτρια β'τάξης του Μουσικού Γυμνασίου Τρικάλων

